

Nemzetközi erdészeti kollokvium

Nemzetközi erdészeti kollokvium nyílt lengyel, bolgár és magyar szakemberek részvételével kedden Szolnokon. A kétnapos tanácskozást, amelynek témája a fa szerepe a jövő nyersanyag- és energiagazdaságában, dr. Gergely István, a Szolnok megyei pártbizottság első titkára, az MTESZ társelnöke nyitotta meg, majd megkezdődtek az előadások.

Az elhangzottakból kifügg, hogy a népgazdaságban kiemelt helye és szerepe van az erdő- és fagazdálkodásnak. Az ország erdőterülete a felszabadulás óta tervszerűen és erőteljesen nőtt, s ma már csaknem félmillió hektárral nagyobb mint harminc évvel korábban. A tervszerűen növelt erdőterület és fakészlet sürgeti a hazai faipar gyorsabb ütemű és nagyobb arányú fejlesztését.

Molnár József felvétele

A Felgyői Állami Gazdaság Kistelekehez tartozó fekete-halmi körzetében megkezdtek a korai szőlő szüretelését. A korábbi évekhez hasonlóan, most is Nógrád megyéből érkeztek a szüretelők. Örülnek annak, hogy a gazdaság átért a úgynevezett magas művelésre, hiszen így nem kell földig hajlonganiok minden fűrtért, de a gazdaság is jól járt a rekonstrukcióval, mert így jóval több szőlő terem

Szüretelik a korai szőlőt

Védőnők főiskolája

A kapun szerény tábla: Orvostovábbképző Intézet Főiskolai Kara. A kert ugyanolyan kellemes, gondozott, mint régen, az újszegedi épület kívülről ugyanolyan, mint „védőnőképző korában”. Belül azonban jóformán minden megváltozott.

Okok és célok

1973 őszén jelent meg a Magyar Közlönyben a Minisztertanács határozata, amelynek értelmében életre hívták a budapesti egészségügyi főiskolát. Az új intézményben szeptember másodikától öt szakon végezhetik tanulmányaikat a hallgatók: védőnők, közegészségügyi és járványügyi ellenőrök, diétás nővérek, gyógytornászok, mentőtisztok kapnak diplomát a nappali tagozaton, szakoktatókat és kórházvezetőket levelező úton képeznek. A tanulmányi idő három év. A főiskola szegedi kihelyezett tagozatán védőnők tanulnak. Az intézmény vezetője dr. Szél Éva, főiskolai docens.

A társadalmi igény, hogy a védőnőket főiskolán képezzük, már több éve megszületett. Tudomásul kell venni az örvendés tényét: az általános műveltség szintje társadalmi méretekben emelkedett, ezzel kinek-kinek a maga szakterületén is lépést kell tartani. Példát mondok: a tévé, a rádió egészségügyi tájékoztatásait, színvonalas felvilágosító adásait milliók nézik, hallgatják. A védőnő, bár nem kelhet versenyre a legkiválóbb szakemberekkel, nem is maradhat el mesze, például a felvilágosító munkában. Tanácsai az anya- és gyermekgondozás, a táplálás, a nevelés kérdéseiben akkor hatékonyak, ha korszerű szakmai tudás, felkészültség van mögöttük. Rendszeres kapcsolatokat kell tartania az emberekkel, rengeteg a szervezési feladata — mindez művel, pedagógiai és pszichológiai képzettségű szakembert követel. Egy szó mint száz: nagyobbak az elvárások, szükségesszerű az elmélyültebb felkészülés, a tágabb körű ismeretszerzés, tehát a főiskolai képzés — foglalta össze a vezetőnő az új intézmény létesítésének indokait.

Az erre hivatott munkabizottság pedig meghatározta az új képzési célokat, ki dolgozták az új tantervet, amelyben a korábbinál több gyakorlati ismeret elsajátítását tűzték ki célul. Anatómiát például heti négy órában tanulták a védőnőképzősök, most ez heti kétórás gyakorlattal egészült ki. Új tantárgy a biológia és a társadalomrosvostan, ez utóbbi főleg egészségpolitikai témákkal foglalkozik. Jóval szélesebb a pszichológia és a pedagógia tematikája. Ugyanolyan marxista tárgyakkal vannak, mint más főiskolákon, oroszul tanulnak, valamint fakultatív tárgyként felvehetik a francia, angol vagy német nyelvet. Az oktatók munkáját nehezítette eddig, hogy a hallgatók nem ismerték a latin nyelvet, a szakmai órákon

kellett megtanítani a feltétlenül szükséges szavakat. Most a latin is kötelező. Az úgynevezett klinikai tárgyak közül változatlanul a gyermekgyógyászat a legfontosabb, de a korábbinál több órát szánnak a szülészeti, nőgyógyászati ismeretek elsajátítására. Belgyógyászat, sebészet, valamint új tantárgyként az ideg- és bőrgyógyászat egészíti ki a szakmai tárgyak sorát.

Hatan a hatvanhatból

Sorolni is sok. A képzett védőnő viszont nagyon kevés. Országszerte. Vajon nem riasztja el a jelentkezőket a tény: a főiskolai oklevélért ugyancsak meg kell dolgozni ezután?

Szegedre eleve kevesebben jöhettek, mint korábban a képzőbe: 120 helyett 80-an. A névsor frissen érkezett Budapestről, ottjártamkor éppen „létszámenlőzést” tartottak. Hatvanhatan vannak az új főiskolások. A volt védőnőképzőbe az északi országrészből, Baranyából, Zalából és természetesen a környező megyékből jöttek a növendékek, hagyományosan sokan Szabolcstól. Most csak hat Szabolcs megyei főiskolás kezdte az évet. Miért ilyen kevesen? Es vajon miért nem töltötték be a férőhelyeket? Hiszen nincs elég védőnő!

Fizikából is, biológiából is az orvosegyetemével megegyező volt a felvételi anyag az idén, tehát nehezebb, mint a korábbi években. A városi iskolákból jött fiataloknak jobban sikerült. Ezért vannak jóval kevesebben, például a szabolcsiak. A felvett budapesti, illetve Budapest környéki hallgatók egy része pedig egyszerűen nem vállalta, hogy Szegedre jöjjön tanulni, ezért vannak hatvanhatan. Egyébként a főiskola vezetői elhatározták, e helyzet megváltoztatásáért már most elkezdik a felvilágosítást a középiskolákban — szolt a válasz, amelynek utolsó mondata a megnyugtatóbb, az előzőek kevésbé. Mert újabb kérdések fogalmazódnak: szükségesszerű a válogatásnak ez a módja? Ha a felvett budapestiek egy része most inkább máshol helyezkedett el, semmint ide jöjjön tanulni, a többiek, a három év múlva okleveles védőnők talán elmennek majd Szabolcsba,

Nógrádba, vagy Zala megyébe? Azok helyett, akik most nem kerültek be?

És a hatmillió...

Persze: „minden kezdet nehéz”. A megbocsátó hangulatú mondatot maguk az újdonsült hallgatók használták, hiszen gondolják egy hét után kezdenek megoldódni. Farkas Erzsébet esete egy a sok közül. Debrecenbe, az orvosegyetemre jelentkezett, nem vették fel, átirányították a főiskolára. Augusztus 30-án értesítették: ide felveszik. Harmincegyedikén újabb papírt kapott, Szegeden fog tanulni, de kollégium helyre nem jogsult. Elsején Debrecenben, a volt munkahelyén intézte ügyeit, másodikkán Budapestre ment az évnnyitó ünnepségre, onnan az esti vonattal Szegedre utazott. Este 9 óra 10 perckor álldogált csomagjával a nagyállomáson: hol aludjon az éjszaka? Hiszen másnap reggel 8-tól tanítás. A turistaszállóban kapott helyet, másnap elment az órákra, déltől pedig járta a várost, alberlet után. Estére a szoba-konyhás szolgálati lakás szobáját adta át neki a főberlő. Czvenits Evának nagyobb szerencséje volt: második szegedi éjszakáját három sorstársával együtt az intézet betegszobájában töltötte. Ok most, egy hét után találtak alberletet.

Szép lassan tehát minden és mindenki a helyére kerül. Már javában folynak az előadások, jórészt a két szegedi egyetem, a SZOTE és a JATE oktatóinak segítségével. Az órádók mellett mindössze egy orvos, a vezetőnő dolgozik főállásban, valamint az öt gyakorlatvezető tanárségéd, egy marxista oktató, egy testnevelő, és egy orosz tanár. A volt képző tizenkét oktatója közül hatan kényserültek más-más állást keresni. Javultak viszont a munkafeltételek: összesen 6 millió forintot költöttek az épület felújítására. Az oktatás eszközeit is kiegészítik majd, addig is magukkal hozzák az orvosegyetemi edződők például a metszeteket. Remélhető tehát, hogy — feledve a megérkezéskor tapasztaltakat — hamarosan otthon érzik magukat intézményükben és a városban az új főiskolások. Három év múlva pedig már nehéz szívvel búcsúznak, hogy jól felkészülten, megkezdjék szép hivatásuk gyakorlását.

Sulyok Erzsébet

Miért utazik a csirke?

Válasz a Délmagyarország cikkére

Utazik a csirke — írja az újságíró sok jószándékkal, jó stílusban, nem kis szatirikus humorral, az olvasó számára tetszetősen. A nagyzémi baromfitenyésztéssel és ipari feldolgozással foglalkozók számára azonban ez a cikk visszataszítást kelt, mert alkalmas arra — minden jószándék mellett —, hogy tetszetősen ugyan, de a nagyzémi részére téves információkat adjon. Az írás kifogásolja, hogy a Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalat mellett a szegedi Új Élet Tsz feldolgozója is vásárol csirkét vágásra, még Szentesen is.

A Délmagyarország cikke elején helyes példát hoz fel annak írója, hogy a csirkénél gondosan ügyelni kell a nevelési időre, a leadási időpont „rotáció” szerinti betartására, mert az iparszerű baromfitartás feltétele, hogy egész évre vonatkozóan elkészített nevelési terv szerint kerüljön az állomány beállításra, vágásra. A vágás és „újratelepítés” közötti idő pedig elegendő kell legyen a baromfiórák takarítására, fertőtlenítésére, hogy fertőtlenítéses környezetet biztosítsunk a naposbaromfióknak. Ezeket az időpontokat összhangban a feldolgozó vállalattal, a naposcsirkét szállító cégeknek koordinálni kell — amennyiben a megfelelő időben a vágásra nem kerül sor, a naposbaromfit nem tudja a gazdaság fogadni, ebben az esetben az éves termelés ötöd-hatod része és annak haszna természetesen a nevelő gazdaság eredményéből kiesik.

Ezután kerül sor arra, hogy a csirke utazzon a termelő gazdaságokból az előzetes terveknek megfelelően. Vállalatunk esetében az óránkénti 4 ezres kapacitáshoz igazodva óránként legalább 4 ezer darabos rakodási ütemmel indítják a termelőszövetkezetek a csirkét vágásra. A két műszakban dolgozó üzemünk így egyetlen nap alatt egy olyan termelőszövetkezet felnevelt árucsikréjét, mint a szegedi Móra Tsz, ahol 36 ezer darab kerül egy rotációban felnevelésre, egy nap alatt vágja és dolgozza fel. Ez az iparszerű baromfitartás alapja. Amennyiben a csirkét több napon keresztül szállítják el egy-egy ólból, úgy a csirke „törése”, zavarása, az aznapi takarmányértékesülést és súlygyarapodást tönkreteszi. Ma-

gyarul: a csirke evett, súlya azonban nem nőtt és ezáltal jelentős veszteséget okoz az előállító termelőszövetkezetnek.

A feldolgozó üzem, amely nagy kapacitással rendelkezik, arra törekszik, hogy termelőkapacitását kihasználja és minden órára biztosítsa a folyamatos termelést, hiszen félórás áruhiány miatti állásidó sokkal drágább a népgazdaságnak, mint a csirke utaztatása. És ezzel már el is érkeztünk a cikk lényegéhez, hiszen a termelőszövetkezetek megvásárolták olyan partnerrel kötnek szerződést, amelynek feldolgozó kapacitása összhangban áll a 14—15 ezer darabos ólankénti férőhellyel. Egy ólból esetleg hét napig vágni (kétezres napi kapacitás esetén) azt jelenti, hogy a szállítási veszteséget jelentős mértékben felülmúlja az a veszteség, amely a takarmányértékesülést romlásából származik. A megyében azonban még több helyen — egyre csökkenő mértékben ugyan —, de előfordulnak korszerűtlen, 2—5 ezer csirkét előállító baromfiórák és ezek fedezhetik egy ilyen kis kapacitású üzem feldolgozó szükségletét.

Mi a megoldás tehát? Az, hogy egy korszerű, iparszerű telep lásson el egy kapacitását tekintve törpének mondható baromfivághidat baromfival, el kell vetnünk. Marad az eddigi módszer és utazik a csirke. Az utazás költsége pontosan kiszámítható, nemcsak a takarmány, a feldolgozás és egyéb költség. Szeged—Szentés között mintegy 30—35 fillérbe kerül a kilogrammonkénti utaztatás. Ez a szállítási költség és a Szeged—Szentés távolság ideálisnak mondható, mert világszerte az 50—60 kilométeres szállítási körzet tartják gazdaságosnak.

Ma már a termelőszövetkezetek rendelkeznek olyan szakemberekkel, akik pontosan mérlelik egy-egy gazdasági döntésük, egy-egy szerződésükötökítés szűles körű kihatásait a közösség szempontjából és a megfelelő, előnyös feltételeket, üzletet választják.

Természetesen a megye áruellátását is ilyen szemmel kell megítélnünk, hiszen az a hétfégi 20—30 mázsa előhűtött csirke, amelyet a cikkben említett kisüzem bo-

csát a lakosság rendelkezésére, nem tudná kielégíteni azt a heti 300—350 mázsa, és évről évre 10 százalékkal növekvő igényt, amelyet a megye támaszt a korszerű baromfitermeléssel szemben. A megoldás talán az lenne, ha az említett termelőszövetkezet növelné saját termelését olyan nagyszámban, amely kielégítené vágókapacitását. Amennyiben kis kapacitású mevelőórák létrehozásának gazdaságossága vitatható az árutermelő gazdaságok számára, a feldolgozó üzemelőt termelőszövetkezet részére még szükségesszerű — nem kell közgazdász-nak lenni ahhoz, hogy kiszámítsuk, olcsóbb, mint hűtőházat építeni.

Hétfőn megjelent vállalatunknál a szentesi Alkotmány Tsz elnöke. A termelőszövetkezet rendszeresen szállított csirkét a szegedi Új Élet Tsz részére. Nincs tudomásunk arról, hogy ezt szerződéses megállapodással, vagy anélkül tették — jelen pillanatban azonban az Új Élet Tsz feldolgozó üzem feldolgozó kapacitása vagy értékesítési nehézségek miatt — nem tudjuk —, nem veszi át tőlük a jelenleg vágásra kész 10 ezer csirkét.

Segítséget kért tőlünk az áru megmentése érdekében. Sajnos, vágókapacitásunk teljes egészében szerződött áruval terhelt, olyan mértékig, hogy az áru vágására ezen a héten semmiképpen sem kerülhet sor, de valószínű, hogy a jövő héten sem.

A termelőszövetkezet bejelentette, hogy várja a jövő évi szerződéses ajánlatunkat, ennek alapján nagy a valószínűsége, hogy a szentesi Alkotmány Tsz sem fog jövőre csirkét szállítani a szegedi Új Élet Tsz-nek.

Mag Pál,
a Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalat igazgatója

Antifasiszta plakátkiállítás

Az elmúlt öt évtized antifasiszta plakátművészetének legjobb, legkifejezőbb darabjaiból nyílt kedden nemzetközi kiállítás a Munkásmozgalmi Múzeumban a II. világháború befejezésének 30. évfordulója alkalmából. A Budavári Palota körfolyosó-

ján megrendezett tárlat — amelyet Kiss István Kossuth-díjas szobrászművész nyitott meg — 22 ország művészeinek mintegy három és félszáz alkotását tárja az érdeklődők elé. Soha többé! — ez a tárlat visszatérő jel-szava.

Tanévnyitó a Marxizmus—Leninizmus Esti Egyetemen

A Magyar Szocialista Munkáspárt Csongrád megyei Oktatási Igazgatóságán megkezdődött az idei, az 1975—76-os oktatási év. Idén az esti egyetem különböző tagozatain Csongrád megyében közel 1500 hallgató tanul.

Az ünnepélyes tanévnyitót az Oktatási Igazgatóság új-szegedi székházában tartották. Dr. Szógi István, az Oktatási Igazgatóság tanszékvezető tanára az igazgatóság nevében köszöntötte a hallgatókat, majd méltatta az intézmény elmúlt húszéves tevékenységét. Ezután Horváth Lászlóné, az MSZMP Szeged városi bizottságának munkatársa üdvözölte az esti egyetem 200 új hallgatóját, s méltatta az esti egyetem eddigi tevékenységét, s ismertette a következő évad feladatait.

Az idén először szervezte meg az Oktatási Igazgatóság az esti egyetem munkástagozatát. Ezen 30 fizikai mun-

kás ismerkedik a marxizmus—leninizmussal.

Az ünnepélyes tanévnyitó után minden tagozaton megtartották az első előadást.

Magyar—finn akadémiai együttműködés

Erdey-Grúz Tibor, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke és Helga Gyllenberg, a Finn Akadémia elnöke kedden az Akadémia tudós-klubjában jegyzőkönyvet írt alá a két Akadémia közötti tudományos együttműködésről. Az aláírás után Erdey-Grúz Tibor és Helga Gyllenberg méltatta a messze múltba visszanyúló tudományos kapcsolatokat.